

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz hordva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felolvasó szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Félévre 7 " | Egy hónap 1 " | 20

A népek háboruja.

A népeket megrázó és nemzeteket megsemmisítéssel fenyegető világháború első perciben önként ama közmondásnak szomorú beigazolását látjuk, hogy a kisziakra gyakran nagy lángoknak lesz okozójává.

A Szerajevóban néhány héttel ezelőtt elrobbant kicsiny bomba, a szláv lékevesztett gondolkodástól megszedített suhancnak királyi életet kioltó fegyvere volt a kisziakra, mely lángba borította az öreg Európa egét.

Mintha újra kezdődnek a történelem, mikor a népek felkerekedtek és hódító körútra indulva az erősebb legázta a gyengébbeket, hogy így határoljon magának területet.

Az ó- és középkornak, amikor a népműveltség még nem hatotta át annyira az emberiség lelkét, voltak talán olyan borzalmas háborúk, mint a melyent most kipatantott a szerajevói kicsiny bomba.

Megmozdult egész Európa minden hadereje. Itt-ott már megkezdtek a modern technika veszedelmes fegyverei öldöklő munkálatait. E fegyverek és ágyuk tűzcsóváinak lényénél látjuk, hogy ez a háború borzalmasabb lesz az ó- és középkor bármely rémes háborújánál és úgy tűnik fel, mintha Európa fölött a hosszú béke csak azért lett volna, hogy benne a népek és nemzetek a fejlett technika legborzalmasabb fegyvereivel lassák el magukat, hogy aztán egyik a másik ellen fordulva a középkor ördöge szerint igyekezék az újában levőt letörölni a történelem színpadáról.

Lényegében tehát a ma küszöbön levő világháború célja sem más, mint volt a középkor világháborúé. Eddig csak talán azért nem tört ki és azért volt oly hosszú az európai általános béke, mert a diplomáciák fufangja késleltette annak kitörését, hogy minél tökéletesebbé tegye egyik-másik hatalom az ő haderejét.

A szomorú pillanatokban a sok viszontagságon átment magyar nemzet áll a nagy európai háború homlokterében. Ránk nézve a lét és nem lét háboruja ez. Mintha a nemzet nem bűnhődte volna meg még a multat és jövődőt. Fegyvert kellett fognia egy ocsmány orgyilkosság megtorlása és egy törtető kis nemzet létkelensége folytán állandóan fenyegetett nyugalmának biztosítása végett.

Es most az európai nagy háború veszedelmes forgatagában

minden oldalról ellenség vesz körül bennünket. De bizunk a magyar hadsereg ősi bátorságában, igaz hazaszeretetében, becsületért, szeretett hazánk nyugalmáért küzdő fegyverünk erejében

és bizunk a magyarok istenének segítségében, hogy az, mint ezer év óta oly sokszor, most is diadallal jutalmazza a magyar nemzetnek látérai folytatott becsületes küzdelmét.

Az égő lavinában.

Északon, délen nyugaton már folyik a csata.

A németek első győzelmei.

Hírek a magyar-szerb határról.

Makó, aug. 6.

Kifejődésben a nagy háború. Északon, délen s nyugaton már folyik a csata. Délen a mi veterán hadseregünk veri a szerbet, északon a német üt a ruszoktól s nyugaton a trancziák lénytelenek futni a német hadak elől.

A kezdet jól megy. Győzünk mi is a győző szövetségesünk, a német is. Monarchiánk hadereje s a német haderő legyőzi, leveri mindazt a nációt, amelyek felmernek támadni e két nagyhatalom ellen.

Mai híreink a következők:

Hírek Belgrád alól.

Az első harcok.

A Belgrád körüli tüzérvárcsónak vonatközlekedés még a következő jelentés érkezett: Augusztus hó 4. napján délelőtt 9 órakor a Körös monitor állomáshelyéről földérintés végett kifutott, a midőn a szerb ágyuk hirtelen megkezdtek a tüzelést és a mint későbbben kitudni, egy egész modern gyorstüzelő tüzeggel. Néhány löveg a monitort találta, szerencsére azonban anélkül, hogy a személyzetben kárt okoztak volna, vagy a hajók harc-képességét csökkentették volna. Ekkor szárazföldi tüzérségünk harcra lépett és tüzeléssel kiváló hatása hamarosan elhallgattatta a várban levő ellenséges tüzérséget. A monitor szűnőn visszavert rendes

állomáshelyére. Déltűn 4 órakor 5 hadihajónak, köztük a Körös is, kifutott, hogy a belgrádi védők azon kísérletezéseit, hogy az erődítményekben és fedezetekben előállított károkat helyreállítsák, megakadályozzák. Hajóágyunk tüzelése, mely csak gyengén viszonoztatott az erődítményekben, különösen a felső várban újólag nagy rombolást végzett. Ez alkalommal a tüzelés az ellenség gyalogsága ellen is indított, mely a partok melletti épületekben fedezést talált.

Monitoraink déltűn 6 órakor visszaverték anélkül, hogy veszteség érte volna őket.

Az új folyamán ismeretlen robbanások voltak, melyekből és az időközönként fellobbanó tüzlángokból következtethető, hogy a tüzelés által Belgrádban nagyobb mennyiségű muníció (löszér) készletet robbantottunk fel.

Jelentik, hogy nyolc ellenséges kémét a Zimony melletti szőlőkben rajta értek, amint fényjelzésekkel ágyunk állását az ellenségnek tudni akarták adni. Mind a nyolcat elfogták és rögtönítéi bíróság elé állították.

A főbbi harcokban a Duna, Száva és Drina mentén újabb esemény nem fordult elő.

Olaszország mozgósít.

Rómából jelentik: Viktor Emánuel király elrendelte az általános mozgósítást.

Szakítás Bécs és Pétervár közt.

A nagykövete hazautazása.

Bécs, aug. 6.
Érk. d. u. 3 óra.

Sebeco bécsi orosz nagykövet ma átvette utlevelét s hazautazott Pétervárra. Szabari pétervári magyar-osztrák nagykövet kormányától utlevelést kapott, hogy kérje ki utlevelét s hagyja el Oroszországot.

Ötmilliárd hadi célokra.

A német birodalmi gyűlés áldozat-észsége.

Berlin, aug. 6.
Érk. d. u. 2 óra.

A német birodalmi gyűlés ma öt milliárd márkát folyósított a háború költségére.

Az oroszok felvonulása.

Csapatösszevonások a román határon.

Budapest, aug. 6.
Az orosz-román határon sok orosz csapatot vontak össze.

Bukarest, aug. 6.
A minisztertanács elhatározta, hogy minden intézkedést megtesz Románia határai védelmére.

Montenegrói bandák.

Bombákkal Ausztria ellen.

Budapest, aug. 6.
Montenegróban bandákat szerveznek és kézi bombákkal látják el őket, hogy az osztrák területre betörjenek.

A szerbek visszavonulásban.

Kiürítették a városokat.

Konstantinápoly, aug. 6.
Szófiából táviratozzák a Jeune Turque nek: A szerb helyőrségek állítólag már kiürítették Badovics és Malesovo városokat. Monasztréből jött utasok hírdül hozták, hogy a szerb csapatok ebből a városból is kitakarodtak.

Liszt, korpa, magdara legjutányosabb áron 100 kilón felüli mennyiségben kapható Iritz Nándor cégnél :- Makó, :- Megyeházzal szemben.

Lángokban az orosz falvak az osztrák határon.

Berlin, aug. 6.

Hír szerint az osztrák-magyar határon az összes orosz falvak lángban állanak.

Albánok a szerbek ellen.

Róma, augusztus 6.

Durazzóból jelentik a Tribunának: Isza Boljetinac vezetése alatt tekintélyes számú albán fegyvert fogott a szerbek ellen. Az orosz, a francia és az angol hadihajók eltávoztak Durazzóból.

Hadifogyók Elzászban.

Köln, augusztus 6.

Koblenzben tegnap 18 foglyot hoztak katonai fedezettel a várba, köztük a metzi prépostot. Ma ide hozták Nikolai csehmi vendégfogó felelőjét és leányát. Nikolai tudvalevőleg jól akarta robbantani a csehmi alagutat, pincéjében sok robbanó anyagot találtak és szíri statáriálisan agyonlőtték.

Japán Oroszország ellen.

Hadüzenet Oroszországnak?

aug. 6.

Többiből híre érkezett, hogy Japán hadat üzent Oroszországnak. A hadüzenet hírére meg nem erősítettek meg.

Gróf Károlyi Mihályt feltartóztatták a francia hatóságok.

Budapesti tudósítónk táviratban közli: Késő uton jelentés érkezett, hogy az Amerikából visszatérő magyar képviselőket, gróf Károlyi Mihályt, Barabás Bélát, Ráth Endrét és Hederváry Lehelét a francia hatóságok feltartóztatták.

Három hónapos moratórium.

aug. 6.

Budapestről jelentik: A 14 napos moratóriumot három hónapra meg hosszabbították.

Hol lesz az első ütközet.

A szerbek dél felé hátrálnak.

Budapest, aug. 5.

Szófiából jelentik: Az egész bolgár szerb határ bolgár közegei el vannak árasztva szerb katonaszökevényekkel, akik azt hírt hozták ide, hogy a szerb táborban sármányok a viszonyok. Nagy az inség, mert élelem nincsen, de nemcsak a bevonult katonaság, hanem a polgárság is éhezik. A csapatoknak nincs elegendő lőszerük, a lovak számára nincs takarmány. A szerb seregek felvonulása csupa kapkodás. A tisztok és legénység között egyaránt nagy az elkeseredés.

A szerb katonaszökevények nyíltan beszélik, hogy a szerb előrsők vonala délre, Avalának húzódik el, mert az lesz az első védelmi vonal. A fő-sereg Arangelovác és Usice között van összehívva, mert itt várja a szerb hadvezetés az első nagyobb mértékű ütközetet. Arra számítanak a szerb táborban, hogy két héten belül végbe fog menni a döntő ütközet. Senki sem bizik a győzelemben, mert a

szerb csapatok az élelmezés hiánya miatt éppen nem lelkesednek a háborúért.

A szerb-török békeszerződés ellenére a szerb kormány és közigazgatási hatóságok a hódított szerb terü-

leteken kényszerítik a mohamedánokat katonaszkódásra, másrészt nagy hadiszolgáltatásokat és adót követelnek. Isztip és Koosana egész környékéről Bulgáriába menekül a szerb uralom alá került mohamedán nép.

Egy milliárd arannyal Magyarországon át.

Francia autók az orosz határ felé. — Tizenöt lefátyolozott nő. — Feltartóztatják mindenütt az autókat.

Budapest, aug. 6.

Egy rendkívül érdekes és szenzációs esemény tartja most izgalomban a monarchia minden városában a hatóságokat. Arról van ugyanis szó, hogy Párisból tizenöt autót indult lefátyolozott nővel, akiknek az volt a feladatuk, hogy Magyarországon és Németországon át egy milliárd aranyat vigyenek Oroszországba. Ezt a híradást most mindenfelé megerősítik, mert az összes magyar-osztrák hatóságok távirati értesítést kaptak, hogy valamennyi autót föl kell tartóztatni. Most tehát örüleles hajszát indult meg két országban a lefátyolozott autós nők után, hogy őket, még mielőtt a határon át megszöknének, elfogják.

Az autók a napokban indultak ki Párisból egy milliárd arannyal, amit Oroszországnak akartak átvisz-

lítani hadi célokra. Azonban a mi hatóságaink nesztét vették a dolgunk és azonnal értesítették a hatóságokat. Budapesten minden autót feltartóztatnak és Makóra is érkezett ilyen értesítés.

Állítólag Cegléden már nyomukba voltak a titokzatos francia autó rajnak, de mire a rendőrséget és katonaságot alarmozták, sikerült megszökniük. Híre jár annak is, hogy Oroszában már el is fogták egy ilyen autót. — Az apátfalva-öcsényi hídnál is észrevettek ilyen autót s állítólag az autós utasai itt egy dűlőre tértek és ásnál kezdtek. Mikor azonban az arra járók erre figyelmesek lettek, az autót hirtelen elrobogott Makó irányába.

A határon a legmesszebb meadóvizsgálásokat tették, hogy az autókat feltartóztassák.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 7. Péntek. Róm. kath. Kajetán hv. Protestáns Kajetán hv. Görög Orosz július 25. Anna. Nap kel 4 óra 44 perckor, nyugszik 7 óra 25 perckor. Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognozis: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24-8. C.

Háborus nóta.

Állj meg Isten a gőzkocsi kerekét, Azon viszik a legények elejét, Ne sirj babám, ne sirj sokat utánam Kibirj ez a kis borjút a váliam.

Ne fély babám, szorul a ráó boeskorá, Én vagyok most rá az Isten ostora, Kedves babám, bízzál, ha el nem esem, Visszajövök én tehozzád győztesen.

Elessenám, akár így lösz, akár ugy, Nem félok én, ha dörögnek az ágyuk. Mőgmutatom a királynak magának, Nincs párja az vitéz magyar oáknak.

— Még mindig nincs aprópénz. Pár nappal ezelőtt rámutattunk arra, miszerint téves a lakosság-nak az a felfogása, hogy a papirpénz a háboru miatt el fogja veszíteni értékét: és ezért az aprópénzt vonakodik kiadni, hanem inkább összegyűjti azt. A lakosság jó része nem tudott bizni felvilágosításukban, mert az aprópénzt vonakodik most is kiadni. Alig van forgalomban valami kis ércpénz, mely miatt megbeául vá-

rosunkban az a csekély kereskedelem is, melynek a nehéz viszonyok között is meg kell lenni. A királyi adóhivatali ma többen zaklatták ércpénzért, de az sem tudott minden igényt kielégíteni, ezért a központtól rendelt nagyobb mennyiségű ércpénzt. Kár csak az volna, ha a félrevezetett és bizonyos szélhámosok tartományának felbő emberke ezt is elrejtették.

— Az itthon maradt szegények segélyezése. Ösv. Dégi Jánosné gyűjtőívén befolyt újabban 30 korona 60 fillér. Ezenkívül özv. Dégi Jánosné adakozott 2 kgr. szalonát 2 kgr. tarhonyát. Zsiga Margit, Czako Sári és Szabó Júlika gyűjtőívén adakoztak a Toldi utcából. Pintér Antalné, Joó Mihály 40-40 fill. Streba István 2 kor. 60 fill., Varga János 1 kor., Szekeli István 20 fill., özv. Jáksó Pálné, Erdei Sámuelné 1-1 kor., Szabó Péterné 10 fill., Marjai Imre 40 fill., Kovacs Antal 1 kor., Szabó Lajos 1 kor., Kiss Antal 40 fill., Tóth Mihály, Moldován Mihályné 1-1 kor., Annósi Ferdinándné 20 kor., Gorcsa János 20 fill., Békési Gyuláné, Orbán Mihályné, özv. Dsák Katalin, Paku József, Hajdu János 1-1 kor., Szabó János 40 fill., Fleischer Dezsőné, Cseh Józsefné 1-1 kor., Zsiga Jánosné 5 kor., N. N. 40 fill., N. N. 20 fill. Természetben adakoztak: Aradán Tódorné 10 tojás és 1 darab összelőzött szappan, Gara Sándorné 2 tojás, Brutyó Ferenc 3 tojás, Barta Sándor 4 tojás, Bagaméri Ilésné 1 kg. cukor, 1 kg.

borász, 1 kg. lencse. Streba István 2 kg. szappan, Kabzai Sándor 2 drb. szappan, fél liter zsír. Szabó Péter 1 kenyér, Kádár István 1 drb. szappan, 5 drb. tojás. Bozsogi Jánosné 5 drb. tojás, Kiss Antal 1 drb. szalonna, Nagy Ferencné fél liter zsír, Kulcsár József 1 drb. csibe, Igaz István 50 klg. burgonya és 1 drb. szappan, Erdei István vörös hagyma, özv. Tódor Jánosné 1 drb. szappan, Oláh Péter 1 drb. szappan, Biró János 10 drb. tojás, Nadobán Mariska 1 drb. szappan, Hajdu János 1 drb. szappan, Macsán Mihály 2 drb. lug, Pánczél Sándor 1 drb. lug, Juhász Imréné 2 drb. lug, Jiczko Emilné 1 drb. ágyfelszerelés.

— A marosi hid megvilágítása. A marosi hidnak mindig érezhető hibája volt az, hogy nem volt megfelelően megvilágítva. E hiány most, hogy a hidat órák, kétszeresen érzik. Ez indította a polgármestert arra, hogy sürgős előterjesztést tett az Arad csanádi vasutak igazgatóságánál, a hidnak villamos reflektorral való megvilágítása iránt. A hid megvilágítása tulajdonképpen az Arad csanádi vasutaknak volna kötelessége, a polgármester azonban, ki a villamvilágítási tervrel már elkészítette a reflektor tervét, annak költségeihez a város részéről is megajánlott bizonyos hozzájárulást.

— Az első lapbetöltés a háboru miatt. A belügyminiszter ma a hivatalos lapban közli, hogy a Budapesten megjelenő s az özvegy Györfly Józsefné és társa nyomdájában előállított „Független Hirmondó” című lap további megjelenését és terjesztését közleményeinek a hadviselés érdekében veszélyeztető tartalma miatt eltiltotta. A magyar királyi postának a lap részére előfizetésekre szóló postautalványokat (csikkbefizetéseket) felvennie nem szabad. A tilalom ellenére netán megjelenő példányokat el kell kobozni s megsemmisítés végett a királyi ügyészségnek kell átadni. Aki az eltiltott lapot kiadja vagy terjeszti, az 1912. évi LXIII. t. c. 11. §-nak utolsó bekezdése értelmében büntetendő.

— Az aprópénz szédelője. A makói rendőrségnek ma délelőtt egy öreg néni jelent meg, kinek nevét a rendőrség kérelmére elhallgatjuk. Ez az öreg asszony elmondotta, hogy tőle egy urisnak látszó ember azon ürügy alatt, hogy a nagyobb bankjegyek a háboru miatt elveszítik értéküket, két darab 50 koronást megveit 20 koronáért. Panaszolta továbbá az öreg asszony, hogy ma a piacon próbálgatta felvételt a 20 koronás, de arra hajlandó senki nem volt. A rendőrség mindjárt látta, hogy a jóhiszemű öreg asszonyt valami szédelő rútol becsapta, ezért erélyes nyomozást indított meg a szélhámos kézre kerítése érdekében.

— A segélyezésnek gyorsabban kell történni. Most, hogy a hadüzenet után bevonultak a katonák és ez által igen sok család maradt itt kenyérkereső nélkül, megadulni nálunk is a gyűjtés az inségbe jutott családok felsegítésére. A gyűjtés elismerésre méltó buzgalommal folyik városunkban. E humanus kötelesség alól nem vonja ki magát senki. Ki ki anyival járul hozzá inségbe jutott embertársának segítségéhez, amennyivel tud. Eddigél a gyűjtés már elég szép eredménnyel is járt. Meglehetősen összeg vár kiosztásra. Az inségbe jutottak közül felhangzó

panasz folytán arra kérjük az illetékes hatóságot, hogy a segítyezést minél gyorsabban kezdje meg. Főlöszleg itt a sok „bizottságosság”, mert a sok tanácskozás nem ad az éhezőknek kenyeret, itt csak a gyors segíty az, mely egyedül helyes. Amán meg az is igaz, hogy kétszer ad, ki gyorsan ad.

— Előadás az Urániában a katonák családjai javára. Az Urániaszintű igazgatósága humanus kötelességéről tesz tanúságot, a mikor az alábbiakra szánta el magát. A háborúba indult katonáink nagyrésze családot hagyott hátra minden támasz és segíty nélkül. E végből a főbbi nemes példás buzdulva arra határozta el magát, hogy vasárnap, augusztus 9 én, a bevonult katonák lthon maradt családja felszegélyezésére egy teljesen komoly műsoru mozi-előadást tart, s a jövedelem egy részét ezek javára fordítja. Mi a magunk részéről nem gyözzük eléggé méltányolni az igazgatóság nemes tendenciájú vállalkozását, hiszünk, hogy minden derék magyar örömmel siet majd áldozni a jótékony-ság oltárára fillérelvel, hiszen minden fillér egy könnyecseppet szá- rit fel!

— Sóhiány Makón. Most, hogy a háború miatt a rendezés vasúti közlekedés megszűnt, kevés a sókészlet Makón. Ez a körülmény arra indította a vármegye állapán-ját, hogy megkeresse a szegedi m. kir. sóhivatalt só szállítása érde- kében, honnét azt az értesítést kapta, hogy pár nap siet meg- lelelő mennyiségű só t szállítsanak Makóra.

— A Vörös Kereszt-egyesület fel- hívása. A háborúból talán már e napokban Makóra is jutnak sebes- sünek. A közönség jótékony adománnyal tessék lebetőve ezek ellá- tását és a jogcsokélyabb segíty is megköszöni e nélkül vállalkozá- sát a Vörös Kereszt egyesületnek. Ezért kérjük Makó város kicse- nyeit és nagyjait, hogy uszonná- juknál megmaradt cukor darabjait- kat dobják be a főterem kített két urnába.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Kis Antal 3 óras, Paku Peter 5 hónapos, Balogh Sandor 63 éves, Baksa Pál 58 éves korában.

Az orosz-francia szövetség ellen.

Ferradalmi mozgalom Franciaországban.

Az orosz-francia szövetség ellen erős támadást intéz a munkásság Franciaországban. Tiltakozik az ellen, mintha az orosz fegyverke- zésnek az volna a célja, hogy a kis Szerbiát megvédje. Mert ennek a háborúnak, amelybe az orosz szövetség révén bele akarják rántani Franciaországot, nincs más célja, — mint „megmenteni a mi szövetségünket, a cár presztizsét”. Majd így folytatják lapjukban:

„A mi szövetségünk becsülete! Az orosz kormány becsülete! Pusztán ezekre a szavakra, Rabelais, Voltaire és Hugonak meg kellene szakadniuk a kacagástól sirjaikban. Az ő becsületük nem tűri, hogy a szerbekhez nyuljanak. Koronként visszaterő becsület! Ez a mi szövetségünk nem volt ilyen érzékeny a becsület dolgában, amikor megfojtotta Finnországot, amikor guzaba kötötte Lengyelországot, amikor

fekete bandáit rászabadította Kiew és Odessza zsidóságára!

Harcolni a cár presztizsének meg- mentésért! Nagyszerű lelkesítés arra a népre, amelynek ősei megcsinálták a nagy ferradalmat. Mily öröm mog- halni ily nemes ügyért!

Ez az orosz szövetség! Nekünk azt mesélték, nekünk, a szuverén népnek, mert — amint látjuk szuverének vagyunk, — hogy az oroszul pusztán védelmi szövét- séget kötöttünk. Ebből azt értettük, hogy ha Oroszországot megtámadják, nekünk a kölcsönösség alapján segítyeinkre kell sietnünk.

De azt nem mondták nekünk, hogy akkor is harcba kell szállanunk, ha Oroszország védenőt támadják meg: nekünk nem mondták, hogy mozgósítanunk kell akkor is, ha a cárnak úgy tetszik, hogy presztizse megmentésére megtámadja Ausztriát.”

A behívottak családjaikért.

Felhívás adakozásra.

Polgártársak!

A nemzet becsülete, a haza jövője és biztonsága harcba szólította hazánk véderejét. Ma már a harcmezőn, fegy- verrel kezükben teljesítik haza- fias kötelességüket fiaink, dicsőséget szereve a magyar névnek, vagy ha kell, hősi halált halva a hazáért!

Teljesítsük mi is. itthonma- radt polgárok hazafias köteles- ségünket!

Sok szegény ember vonult be a hadseregbe, itthonhagyva kenyer nélkül családját!

Segítsünk ezeken a szegény családokon, adjunk kenyeret azoknak az éhező gyerme- keknek, kiknek kenyerkereső apja a harcmezőn arat dicső- séget vagy hal dicső halált!

Rakjuk le adományainkat! A „Makói Független Ujság” mindenféle adományt, akár pénzbelt, akár terményeket, közönséggel fogad, hírlapilag nyugtáz s Makó város elől- járótsága útján eljuttatja a szenvedő inségesekhez. A gyors segíty ketszeres segíty! Adakozzunk!

LEGUJABB.

A király kiáltványa.

Érk. este 11 órakor.

A honvédség rendelteti közlönye a következő hadi- és hajóparan- csot közli: Lelkesedéssel sietnek összes népmunka hadkötelesei a zászló alá és a naci erők a vért időpontnál előbb érik el a hadlál- lományt. Derék katonáim mind egyike tudja azt, hogy gyűlölettel feltámadást kell visszavernünk és hogy dicsőséges szövetségünkkel igaz ügyért küzdenek.

Legfelsőbb haduratokhoz és a hazához való hűség, szoros kö- telek fog körül benneteket, ti hi- ven, bizalommal mentek az előtte- tek álló nehé harcok elé.

Enlékeztek meg atyáitokról, kik számtalan harcban és roham- ban fennem tartották zászlóikat, a kik a lobogót győzelmes harcra vezették.

Kövessétek őket buzgón vitéz- ségben és kitartásban, mutassátok meg az ellenségnek, hogy mily tottekre képesek az én forró haza- szeretetűl áthatott, válllvetve küz- dő népeim.

Isten áldása kíséren derék har- cosaim, ő vezessen dicsőségre és győzelemre.

Kelt Bécsben, 1914. aug. 6.

Ferenc József, s. k.

Német-orosz háboru.

Német győzelmek.

Berlin, aug. 6.

Érk. este 9 órakor.

A Wolf távirati ügynökség je- lenli: Az orosz határon Svídder és Grodken mellett az orosz lovas csapatok akartak átőrnai német ler- fületre. A német csapatok azonban az oroszokat visszaverték orosz területre. Egy orosz lovas hadosz- tály, melyet a német csapatok Sol- dan mellett egy dandáryi veszte- séggel visszavertek, menekülés köz- ben Meldenburg mellett további veszteségeket szenvedett.

Német-francia háboru.

Német győzelmek.

Berlin, aug. 5.

Érk. este 9 órakor.

A Wolf ügynökség jelenli: Brley francia helységet a német csapatok megszállták.

— Mini értesítünk, folyó hó 19 én vasárnap nyílt meg GROSZ DEZSŐ a városházával szemben (Török timár házában) dusan fel- szerelt női-divatáruházát. Grósz ur a helybeli és vidéki piszokon szerzett bő szakismeretével raktá- rát úgy állította össze, hogy kö- zönségünk minden rétegének szük- ségletét teljes mértékben kielégít- heil és alapos a feltetésünk, hogy cége izléses áruí és olcsó szabott ára révén rövid időn belül hőlgye- nek kedvenc bevásárlási forrása lesz.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmel.

(531)

76. fejezet.

A verembe szorult farkas.

— Azt mondom én is! Nem hogy az ország dolgaival törőd- nek, ha már belecsespett a kép- viselőségbe, hanem detektiv sze- reptet játszik. Igen! Ki kell tekerni a nyakát!

A két jóles léstiu elvált egymás- tól!

Góllát a rendőrségre ment. Nagy képpel magától a főkapl- tánytól rákoszkodott, hogy mi törté- tet rákospaiotai villájában az éjszake.

A főkapitány nagyjából elmon- dotta neki a történetet, azután megnyomta a villanyos csengő: és

egy rendőrtanácsost és egy fogal- mazót kérelett magához.

Mikor a két ur bejött, helyllet kínálta Góllátot s a rendőrtanácsos- hoz így szólt:

— Ez az ur itt Tenger Mihály, a „Hazai földhitelintézet” igazga- tója. Kérem jelenlétben kihall- gatni a rákospaiotai esetről. Az igazgató ur azt állítja, hogy Zádor Piroskáról, Tarnay volt képviselő unokájáról semmit sem tud.

— Ugy van, szólt közbe Góllát s gőgösen hátradólt a széken s ujjlival vasilag aranyóralánczán babrált.

A rendőrtanácsos és a fogal- mazó elhelyezkedtek, a főkapitány egyik mellék asztalánál és szabály- szerű jegyzőkönyvet vettek fel Góllát kihallgatásáról.

A rendőrtanácsos kérdezett, a fogalmazó a jegyzőkönyvet ve- zette.

A főkapitány egyik karosszéke- ben ült, cigarettára gyújtott és keresztibe tett lábakkal hallgatta a vallatást és figyelte Góllát arcát és viselke- dését.

— Neve? kérdé a rendőrtanács- osos.

- Tenger Mihály.
- Hány éves?
- Negyvenkétő.
- Nős?
- Nőlen vagyok.
- Foglalkozása?
- A „Hazai földhitelintézet” igazgatója.

— Azelőtti foglalkozása?

Góllát kissé elvörösödött, pillá- natig habozott, de azután egész nyugodt hangon így felelt:

- Magánzó voltam.
- Hogy tetszik ezt érteni?
- Tőkepenzes magánzó?
- Igen.
- Mióta lakik Budapesten?
- Tizenöt tizenhat év óta.
- A bejelentő hivatali adatai szerint Budapesten csak egy Ten- ger Mihály nevű ember lakik s az még a mult évi összeírásban kö- mives segédnek van beírva. Mit szól erre?

(Folyt. köv.)

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részv.-társaság Makó.

Van szorencsénk a jégvasarló t. kö- zönség tudomására hozni, hogy a jég- gyártást és kihordást már megkezdtük és

kristálytisztá müjég

malmi irodánkban (36. telefonszám) megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi listi- üzleteinkben kapható. 50 kilóig a jég ára 4 fill., ezen fölül mennyiségnél 3 fill.

Új vöröshagymás-zsák

jutányos áron kapható

Markovics Zoltánnál Deák Ferenc utca 31. ujszám alatt (buzás Pulitzerral szemben.)

Eckhardt Vilmos

kéthalmi (Földeák) gaz- dasága a kisebb-nagyobb parcellákban bérbeadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, vagy meg- bizottjával a helyszínen.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen óg kiváló gyártmányai az egyedüli valódi kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illatszer és gyógytárban kaphatók. Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makón: **POPPER GYULA** drogeriájában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán Budapest, VIII.

Első magyarországi sirkőgyár.

Nálam az összes márvány- és

::: granit sirkövek :::

25%-al olcsóbban kaphatók mint eddig voltak, mivel azokat újonnan berendezett gyáramban magam készítem.

Vasbeton sirköveket

6 személyre, 25 évi felelősség mellett 800 kor.-ért vállalom 3 évi törlesztésre, kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS

Makó, Szegedi-utca, saját ház.

Javításokat a legszakszerűbben és legpontosabban végzem.

A raktáron levő ékszerárúkat a legolcsóbb árban árusítom.

ÜZLET ÁTHELVEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

óra- és ékszer-üzletemet

május 1-én Böhm-házból Ott Károly mellé, Kertész Aladár újonnan épített házába

HELYEZTEM ÁT.

Amidőn a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre is biztosítom, a nagyrédemű közönség szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

ZABLAHOVSZKY SÁNDOR

órás és ékszerész.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség figyelmét felhívni az általam zománctól, majolikától és porcellánból készült

takaréktűzhelyekre,

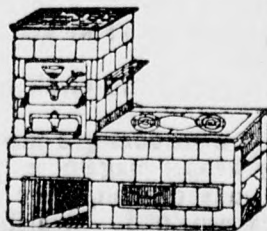
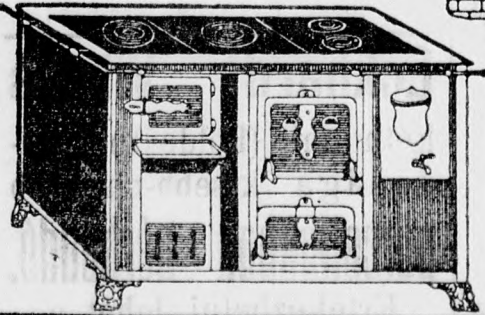
melyek különböző kivitelben nálam mindenkor készen vannak és műhelyemben bármikor megtekinthetők.

Rajzintával és költségvetéssel díjtalanul szolgálók vagy levélbeli megkeresésre vidékre is megyek. Szerkesztéseket egyszerű és díszes kivitelben készítek, mindennemű lakatosmunkát vállalom.

GUDLIN MÁTYÁS

épület- és műlakatos
Makó, Megyeház-u. 34.

Értesítés! Tisztelettel értesítem a nagyrédemű közönséget, hogy a technika legújabb vívmányának, a légnymósos

„**EOLOS**” házicsengők egyedüli árusítását megkaptam. Az „EOLOS” olcsósága mellett biztos és rendkívüli tartós üzemi, úgy hogy ezen tulajdonságainál fogva nélkülözhetetlen minden modern házban. Azonkívül a t. gazdaközönség szíves tudomására hozom, hogy különféle legújabb gazdasági gépeim megérkeztek, különösen a világhírű

„**Kühne**”-féle vetőgépeimet ajánlhatom szíves figyelmükbe. Tisztelettel

Gulácsi János vasipartelepe és gépraktára **Makón.**

TELEFON-SZÁM: 50.

TELEFON-SZÁM: 50

Értesítés! Az aratási és eséplési idényre **pálinkákat** ::: legjobb :::

minden minőségben, olcsó árakban a régi elismert jó hírnevű IRITZ cégnél a legméltányosabb árban szerezhető be. — Továbbá figyelemre méltó eredeti ::: kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű :::

Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök

szintén nálam szerezhető be a legolcsóbb árakban. Teljes tisztelettel **IRITZ SÁMUEL ÖZV.**

Munkaldő beállítával a legjobb **munkáspálinkák**

a „KORONA”-depóban kaphatók. Dacára az általános drágaságnak, a „Korona”-depóban az elismert jó pálinkák és borok a régi árban kaphatók. Különös figyelmébe ajánlja a t. közönségnek saját főzésű tiszta törköly, szilva és seprő pálinkáját. Eredeti gyári fejtesű kitűnő sörök jutányos árban kaphatók.

Egy kifutó fiú azonnali belépésre felvétetik Popper Gyula drogeriájában, Főút.

Házeladás. A Petőfi-utca 15/b ujszámu HÁZ, mely 8 évig adómentes, áll 3 utcai padlószobából, előszoba, 2 konyha, speiz, nyitott folyosóval és mellékhelyiségekkel, ártéri kút bevezetéssel együtt szabadkézből eladó. Értelmezhetni lehet a tulajdonossal, Erdély Antal asztalossal.

Legjobb elsőrendű kőbányai sörök.

Eredeti gyári töltésű, leggondosabban tisztán fejtve kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Sámuel özv. kőbányai sörfőraktárában szerezhető be a legelőnyösebb árak mellett.

Igyon maga is
KAKUKFŰ KESERŰT!

Készíti: **Zankovszky J. család**

**A KAKUKFŰ
GYOMORLIKŰR**

nélkülözhetetlen ital gyomorbántalmaknál.
Kapható mindenütt.

Makón főraktár:
Sándor Zsigmond
gyógyszertárban.